

Отож, домінуючими мотивами навчальної діяльності студентів повинні стати мотиви пізнання навколишнього світу. При цьому важливо, щоб вони оволодівали діями й засобами цього пізнання, щоб на першому місці були мотиви їх реалізації себе як особистості. Тому необхідно говорити про мотивацію як результат внутрішніх потреб людини, її інтересів й емоцій, цілей та задач, наявність мотивів, спрямованих на активізацію її діяльності.

Література:

1. Зязюн І. А. *Неперервна освіта: концептуальні засади і сучасні технології* / І. А. Зязюн // *Творча особистість у системі неперервної освіти*. – Харків: ХДПУ, 2002. – 203 с.
2. Пометун О., Пироженко Л. *Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід* / О. Пометун, Л. Пироженко. – К., 2002. – 135 с.
3. Berns M. S. *Functional approaches to language and language teaching: Another look // Initiatives in communicative language teaching. A book of readings* / Savignon S. & Berns M. S. – Boston: Addison-WesleyPublishingCo., 1984. – P. 3-21.
4. *Effective Teaching in Higher Education*, Routledge / Brown G., Atkins M. – London, 1990. – 203 p.

Юрчишин Т. В.,

к. філол. н., доцент кафедри іноземних мов та професійної комунікації ТНЕУ

Стецько І. І.,

к. пед. н., доцент кафедри іноземних мов та професійної комунікації ТНЕУ

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У зв'язку з європейською орієнтацією України загалом та входженням нашої держави до європейського освітнього і наукового поля зокрема, наголос все більше робиться на якості освіти та особистісній орієнтованості навчального процесу. Однією зі складових удосконалення організації навчального процесу у ВНЗ є індивідуалізація навчально-виховного процесу та посилення ролі самостійної роботи студентів [1, с. 47].

Завдання викладача іноземних мов у таких умовах полягає в практичній реалізації особистісно-орієнтованої форми навчання іноземної мови через організацію самостійної роботи студентів та контролю за нею.

Перед викладачами іноземних мов постають певні труднощі: як правильно організувати процес самостійної роботи і допомогти студентам досягнути максимально ефективних результатів [2, с. 48]. Передусім, важливо створити у студентів мотивацію роботи над мовою.

Серед мотиваційних чинників, які сприяють активізації самостійної роботи, варто виокремити такі: 1) усвідомлення користі від виконуваної роботи, використання результатів самостійної роботи у професійній підготовці; 2)

участь студентів у творчій діяльності; 3) участь студентів у науково-дослідній роботі; 4) використання мотивуючих чинників контролю знань (рейтингу, тестів); 5) заохочення студентів за успіхи в навчанні та творчій діяльності (стипендії, преміювання) та санкції за погане навчання; 6) мотиваційним чинником в інтенсивній самостійній роботі може стати навіть особа викладача. Викладач може бути прикладом для студента як професіонал, як творча особистість.

Для успішного планування своєї навчальної роботи в контексті Болонського процесу кожен студент на першому занятті повинен ознайомитись з графіком самостійної роботи. Крім того, для ефективного проведення самостійної роботи їм необхідно видати список рекомендованої літератури, індивідуальні завдання, розробити методичні вказівки, а також вказати терміни здачі та бали за їх виконання.

Якщо успішне здійснення самостійної роботи пов'язане з плануванням і організацією, то її ефективність – з правильним вибором виду та форм самостійної роботи.

За кількістю учасників самостійна робота може бути колективною, груповою, парною, індивідуальною, комбінованою (індивідуально-груповою).

За дидактичною функцією розрізняють самостійну роботу, спрямовану на формування навичок мовлення; самостійну роботу на вдосконалення мовленнєвих навичок та розвиток мовленнєвих вмінь; самостійну роботу з метою контролю знань, навичок та вмінь студентів з іноземної мови.

Традиційно використовуються такі форми організації та проведення самостійної роботи студентів: семестрові завдання для самостійної роботи, консультації, індивідуальні завдання, колоквиуми-контрольні роботи, складання позаурочного читання з іноземної мови.

Методичне забезпечення самостійної студентів повинно передбачати й засоби самоконтролю (тести, пакет контрольних завдань).

Творча (евристична) самостійна робота наближена до наукового осмислення та узагальнення, можлива лише з обов'язковою присутністю в ній чітко сформованих цілей та їх досягнення за допомогою ефективних технологічних схем самоосвіти [3, с. 27]. Усі пропоновані останнім часом національні та світові стандарти за основу навчання беруть самостійну, творчу роботу того, хто навчається.

Як показують моніторинги, часто причиною неуспішності студента в сучасних умовах соціально-економічного, політичного, психологічного та побутового перевантаження є його невміння організувати свою навчальну діяльність поруч із соціальною та побутовою зайнятістю [4, с. 34]. Тому завданням сьогодення для викладача є допомога студентові в організації

навчальної та інших видів діяльності, і чітке розмежування тих видів навчальних робіт, які виконуються в аудиторії та в позааудиторний час.

Таким чином, вміло організована самостійна робота студентів є основою для творчого опанування і осмислення знань та прояву їх дослідницької ініціативи. У контексті вимог Болонської конвенції викладач повинен не стільки вчити, скільки допомагати студенту вчитися самостійно. Змінюються функції викладача і студента, обидва вчаться у взаємодії. У результаті активної співпраці студент отримує знання, уміння і навички, а викладач – майстерність.

Література:

1. Атаманчук Ю. Стан організації самостійної роботи студентів ВНЗ / Ю. Атаманчук // *Рідна школа*. – 2008. – № 6. – С. 46-48.

2. Кісіль М. В. Використання елементів теорії конструктивізму на заняттях з професійної англійської мови у ВНЗ / М. В. Кісіль // *Вісник Черкаського університету*. – Серія «Педагогічні науки». – Вип. 135. – Черкаси, 2008. – С. 47-50.

3. Чепига М. Керування тематичною самостійною роботою студентів / М. Чепига // *Вища школа*. – 2008. – № 5. – С. 25-32.

4. Шимко І. Проблеми організації самостійної роботи у вищій школі / І. Шимко // *Рідна школа*. – 2005. – № 8. – С. 34-35.